

er kommet Løfter fra Ministeriet, og Professor Larsen har ved sine Udtalelser bekræftet Landbefolkningens Ret i denne Henseende. Er det da nu rigtigt, saaledes at løve disse Kræfter, som ere saa aldeles nødvendige til Jordens Dyrkning? Er det heldigt for os, at den nuværende Befolkning måa foretrække at samle de Skatte, de have, og lade deres Børn drage ud i et fremmer Land, for dog engang i Tiden at blive selvstændige? Ere først disse Kræfter afsløvede, og der da udkommer en Evangslov, da frygter jeg for, at det er bag efter; thi da ere maaskee de Folk, som hidtil have fulgt Skridt med Tiden, blevne træt af at stride for at opnaae et Maal, som de see er uopnaaeligt. Jeg troer derfor, at det vil være en stor Rigdomskilde for Danmark, at denne Lov bliver fremmet, saa at Agerdyrkeren kan begynde sin Gjerning igjen og dyrke Jorden saaledes, at den kan bringe Rigdom i Landet igjen. Der kunde endnu være flere Ting, jeg kunde ønske at omtale; men, da det allerede er udtalt af flere ærede Talere, vil jeg hermed slutte.

Monrad: Jeg tilstaaer, at efter de Ottringer, som ere faldne fra den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 3te Valgkreds (B. Christensen), efter at have seet, hvorledes han er fattet paa, at der ikke kommer nogen Lov ud af nærværende Forslag, og hvorledes han allerede har beredt sit Sind paa, med Taalmodighed at vente, maae Udfigterne til denne Sags Fremme synes slettere, end de vare efter Regjeringens Udtalelse (Hør!). Det forekommer mig, at der var 2 Grunde, hvorpaa den ærede Minister, der talte i Regjeringens Navn, fornemmelig støttede sig; den ene af disse Grunde var Hensynet til Stemningen. Jeg troer, at denne Grund allerede tilstrækkelig er bleven imødegaaet. Det er een af de Hovedfordele, der er ved en constitutionel Regjering, at Magthaverne ikke behøve at lytte til disse ubestemte Røster, om hvilke man ikke veed, hvormeget de betyde, men at de i Folkerepresentationen have Folkets Organer for sig, der i dets Navn udtaler dets Stemme (Hør!), og ligeoverfor hvilken disse ubestemte Røster, som tale med saa mange Tungemaal, og som Enhver tolker paa sin Maade, ikke have Noget at betyde (Hør!). Jeg

er derfor ogsaa overbevist om, at, naar dette Lovforslag er gaaet igjennem nærværende Thing, og det skulde lykkes det at gaae igjennem ogsaa i det andet Thing (Hør!), da vil Regjeringen ikke lægge nogen Vægt paa disse ubestemte Røster ligeoverfor Folkerepresentationens bestemte Udtalelse (Hør! Hør!). Den anden Grund, som Regjeringen har gjort gjældende ligeoverfor Udfastet, er Hensynet til Frivilligheden; man siger, det gaaer saa godt med de frivillige Overenskomster, de stride saaledes fremad, at ad den Vej gaaer Overgangen til Selveiendom saa hurtigt og saa godt, at der ikke er Anledning til nogen Evangslov. Hvad dette Punkt angaaer, troer jeg, at vi kunne komme til en Overenskomst med Regjeringen; vi kunne rette os efter Regjeringens Betænkkeligheder og finde en Uvei. Man behøver nemlig ikke at gjøre Evangsloven gjældende der, hvor de frivillige Overenskomster i et nogenlunde betydeligt Omfang virkelig finde Sted (Hør!). Hvis man altsaa paa denne Maade ændrede Lovene, saa vilde den kunne komme til Anvendelse paa de Steder, hvor der ikke findes Dre for nogen frivillig Overenskomst, eller ialfald hvor Sagen meget lidt fremmes ved frivillige Overenskomster, hvormod Evangsloven paa de Steder, hvor Sagen fremmes betydelig ved frivillig Overenskomst, ikke vilde faae nogen Anvendelse. Staaer man ind paa denne Vej, vil man let see, at den Mand, som virkelig har vist Beredvillighed til at fremme Sagen, ikke vil føle sig berørt af Evangsloven, og at denne kun vilde faae Betydning der, hvor ogsaa Ministeriet anseer den for at være berettiget. Jeg troer saaledes, at det efter de Betænkkeligheder, som hidtil ere udtalte i Ministeriets Navn, vil være muligt at komme overeens med Regjeringen, og at det vil være een af Udvalgets Hovedopgaver at see at tilvejebringe en saadan Overenskomst.

Rehmann: Denne Sag ligger mig saa varmt paa Hjerte, at ogsaa jeg med spændt Opmærksomhed imødesaae Regjeringens Udtalelse; men jeg kan ingenlunde føle mig saa tilfredsstillet derved, som jeg seer, at Andre have følt sig. Jeg finder nemlig, at Ministeren paa Ministeriets Vegne for Tiden — og enhver menneskelig Tale gjælder naturligviis altid